

Obraz 10
Krajina za vesnicí - den

Fičí vítr, žebračka odchází

Děda Pařízek vyjede z lesa. Táhne sáně a na nich sukovité větve do kamen. Bojuje s větrem

Žebračka se zastaví

Děda vytáhne lahvičku

A žasne, vždyť ta žena má na sobě jen hadry

Žebračka zakroučí hlavou

Děda za ní užasle kouká a ničemu nerozumí

Ale žebračka už neodpovídá a jde

Děda najednou s podezřením. Přísně, vojensky

Děda

Dobrý den, paní... to máme počasí.

Nechcete na zahřátí? Není to špatný.

Žebračka

Děkuji. Mně není zima.

Děda

Ne?

Žebračka

Už to mám domů jenom kousek.

Děda

A kam až jdete? Do hájovny?

Ale dál už jsou jen lesy.

Žebračka

Vyříd' všem, že za mnou může přijít jen Květuška Potůčková.

Bydlím v každé upřímné slze.

Děda

To je moje vnučka.

Proč by za vámi chodila?

Paní! Stát! Kdo jste? Ale pravdu!

Žebračka

Dešťová víla.

Děda

Pozor! Zesměšňujete úřední osobu.

Žebračka

Dešťová víla.

Děda

V tom případě vás musím předvést. Já jsem totiž taky ponocný. A musím sbírat individua.

Žebračka

Příště.

Děda

Žádný příště! Ihned!

Žebračka se pomalu promění
v krásnou ženu, celou jakoby průhlednou.
Vločky kolem ní se změnějí v křišťálové kapky
a ona se pomalu rozplyne v lednové vánici

Děda si musí dát velký hlt, neboť zázrak ještě
nikdy neviděl. A pak zběsile táhne saně k vesnici
Otáčí se, ale za ním nikde nikdo

Vánice se jen otáčí v kruzích a kozelcích

Obraz 12
Světnice u Pařízků
den

U velké pece děda shodí kožich. A konečně
vydechne. Pořád ale nechápe, co viděl

Děti honem posedají kolem pece i na peci
a tiše čekají

Děda

Tak dobře, haranti...
Dneska vám řeknu pohádku, která se jmenuje
Sůl nad zlato.

Děti

Jé.

Děda

Byl jednou jeden král a ten neměl žádnou dceru.
A tu nejmladší poslal do světa. Vlastně... měl tři
Plaváčky. Ta nejmladší mu řekla,
miluji tě jako...

Děti

Jako sůl.

Děda

Jako sůl. Ale musíš mi přinést tři zlaté vlasy
děda Vševěda

Pařízková, která splétá s proutí koště

Pařízková

Tatínku.

Děda

Jo správně. Musíš mi přinést veslo
od převozníka.

Děti neprotestují, prostě poslouchají, ať
povídá, co chce

Děda najednou

Ty, Pepíku, co myslíš, může se dešťová víla jen
tak rozplynout.

Pepík

Může.

Děda se obrátí na Květušku, která v

koutě smutně zadělává černou mouku
a oknem kouká na Lakotův statek

Děda

A co ty?

Květuška

Víly nejsou, dědo.

Děda

Nejsou, já vím.

A ještě k tomu v takovém počasí.

Pauza

Jenomže mně se jedna rozplynula před očima, no.
Nedá se nic dělat.

Květuška sáhne do jeho kožichu a vytáhne
flaštičku s alkoholem

Ne, ne! Napil jsem se až potom.

Kdesi v nebi, ve velikých prostorách v nichž
sídlí slunce, z nichž každý den vstupuje na
oblohu

Slunce sedí na „trůně“, kolem trůnu živly - mlha,
dešťová víla, bouře, vítr...

Slunce

Tak povídejte, jak dopadla kontrola na Zemi?

Mlha

Dobře víš, jak jsem vlezlá, jsem přece mlha,
dostanu se do kožichů i pod beranici. Všude
schovávají peníze a při tom soused sousedovi
nepůjčí. Peníze jsou pro ně všechno na světě.

Slunce zasmušile poslouchá

Vítr

Proměnil jsem se v psa. Utýrali mě hladem.

Vstoupí komorník

Komorník

Slunce, výsosti, lidi si stěžují, že jsi nevyšlo. Že
je zamračeno.

Slunce vyskočí

Slunce

Nic! Nic. Lidi si nemají co stěžovat. Ať si nejdřív
zametou před vlastním prahem. Všechno, co
říkají mlha i vítr já dobře vím. Takhle to s nimi
dál nejde. Já to vidím denně. Lakota chce oženit
syna s holkou ze statku, i když ji nemá rád. A
proč? Pro peníze, pro další statek. A slušná
Květuška má právo akorát plakat. I mně se
posmívají. Když pálím tak je to špatně,
když nepálím, tak je zase špatně. Lidem se
nikdo nezavděčí.

Všechny živly souhlasně přizvukují

Ale já to tak nenechám!

Já je všechny spálím na troud, rozpustím jim ty
jejich šišky másla, uzený kýty, ty jejich majetky!

Zase se posadí a toho všichni využijí

Živly

Potrestej je, tvrdě je potrestej. Ať se svíjejí, ať

prosí.... Vyhladit! Vyhladit!

Čekají

Slunce

No, jo, ale když já nikoho jiného, než lidi nemám. K čemu pak tady budeme? K čemu si budeš vát, koho budeš děsit hromem, no?

Hrom

Mám návrh.

Slunce

Zamítá se. Ty jsi moc velký hrčka. Ale... co takhle potrestat jenom tam, kde jsou nejhorší? Pro výstrahu.

Všichni

Ne! Všechny, takhle už to dál nejde...Bez milosti.

Slunce

Ticho! To jste živly? Jste jak na trhu, jako haranti na pastvě. Kde jsou nejhorší?

Hrom

Na dolinách.

Mlha

Na dolinách.

Ostatní

Na dolinách.

Živly se utiší

Slunce se obrátí na dešťovou vílu

A co ty? Pořád mlčíš. Ty nechceš, abych potrestal lidi Na dolinách? Abych z nich vysušil polední stíny, pavučinky, co vítr rozfouká po světě?

Víla mlčí

Slunce dodá rezignovaně

Já taky ne. Ale co mám dělat? Všechny hlasy jsou pro.

Světovládně zasvítí a zvedne žezlo

Rozhodl jsem se, že potrestám, krutě potrestám lidi Na dolinách. Počínaje zítřkem...

Zarazí se, jeho zář pohasne jako by ji
reostatem ubíral

Opravdu na tom trváte?

Živly živelně přisvědčují, vítr se rozfouká,
že bouchají okna, mlha zamlží, že není vidět,
blýská se

Sakra. Nechte si ty vaše efekty. Kolikrát to mám
opakovat? V zasedací síni ne!!

Mlha se stáhne jak pes a všichni „likvidují“
své prostředky pozpátku, jak zrychlený film.
Zavírají se okna, mizí mlha, blesky se vracejí
atd.

Slunce stále nahněvané se konečně zase ujme
slova

Počínaje zítřkem zničím svým žářem...

Skočí mu do toho dešťová víla

Víla
Promiň, slunce.

Slunce radostně, že přece jenom přišla
spásná chvíle

Slunce
Copak, copak, naše krásná vílo dešťová?

Víla
Dovol mi, abych je směla potrestat já?

Živly jsou zaskočeny

Slunce
Copak? Taky ti ublížili?

Víla
Taky. Kdybych byla opravdová žebračka, tak by
mě nechali určitě umřít hladu.

Slunce
Tak jo. Tak jo. Tak si ty lidi potrestej.

Končím zasedání živlů.

Ale najednou si uvědomí

A jak je potrestáš?

Víla

Vezmu jim déšť.

Živly protestují

Živly

To není žádný trest. To nic není.

Slunce

Déšť?

To není špatný?

Jen jim ho vezmi. Jen je potrap.

Jenomže, bez vody se nedá žít, holka zlatá.

Aspoň v mokřinách jim kapičku nech.

A hezky se na vílu usměje

Živly hlasitě protestují

Slunce ze zamračí a rezolutně

Dost! Souhlasím s trestem! Končím zasedání živlů!

Běžte si po svém. Sužujte, ale taky pomáhejte!